

Talfan–betegség Magyarországon - múlt, jelen

Dr. Kléh Zsolt Huba
állatorvos, sertés szakállatorvos

telefon: +36 70/318 56 14
e-mail: klehzsolt@freemail.hu
cím: 6236 Tázlár Béke. u.4.

A téma választása adott volt, a téma választott engem...

Az általam ellátott, Bács- Kiskun megyei 500 kocás telepen, 2009–ben, a malacelhullás növekedni kezdett, ezen belül sok esetben fordult elő, hogy egy-egy alomban hirtelen, tünetek nélkül hullottak el -6 hetes malacok. Majd ugyanezen almokban, egy pár nappal később, **mozgásszervi, idegrendszeri tünetekkel**, lázzal, levertséggel kísérve betegedtek meg malacok. **Az enyhébb tüneteket mutató**, egyensúlyzavarra utaló imbolygó-támolygó járású, de jó étvágyú malacok pár napon belül **meggyógyultak**, miközben az eleinte remegő, majd kötöttebb járású, gyakrabban a **két hátulsó láb**, ritkábban mind a **négy láb bénulása** esetén a malacok **a kiszáradás és a tejfelvétel hiánya** miatt eleinte mind **elhullottak**. A bénulás legtöbb esetben petyhüdt volt, de láttunk merev bénulásban is elhullani malacokat. A megbetegedések látszólag teljesen függetlenül a fiasztatóistálló különböző termeiben jelentek meg. Nem tudtunk összefüggéseket találni a megbetegedések és a kocák kora közt, az ellések számai között, a teremi klíma, vagy az évszaki előfordulások között. A kórbonctani elváltozások semmit mondóak voltak. A laboratóriumi vizsgálatok során, a bakteriológiai leletek alapján streptococcusok, pasteurellák jelenléte igazolódott. Érdekes módon hol minden antibiotikumra érzékeny, hol nagyon rezisztens törzseket sikerült izolálni. Minden ez irányban tett, járványvédelmi, állathigiéniai, célzott antibiotikumos gyógykezelési próbálkozásunk sikeresen indult, majd hosszabb- rövidebb idő után minden kezdődött előről. **Az elhullási görbék nem engedték semmiféle következtetés levonását**. A telepen végzett járványtani, klinikai, kórbonctani, a beküldött tünetek nélkül elpusztult, enyhébb, súlyosabb tüneteket mutató, elpusztult vagy diagnosztikai célból elvéreztetett malacok mintáiból pedig bakteriológiai, szerológiai, vizsgálatok során, rendre sikerült kizárni az Aujeszky, a Glasser- betegséget, az oedemabetegséget, a tetanuszt.

A **kórszövettani** vizsgálat során, az **agytörzsben, a nyúltagyvelőben, a kisagyvelőben, a gerincvelő szürkeállományában** enyhébb-kifejezettebb **lymphocytás-histiocytás** jellegű gyulladáshoz beszűrődést, és többnyire **diffúz, ritkábban gócos glialsejtproliferációt** lehetett tapasztalni. Ezen elváltozások alapján, figyelemben véve a megbetegedett állatok korát kizárásra került a fertőző sertésbénulás, és diagnosztizálásra került a **Talfan-betegség**.

Laborhátteret **Dr. Süveges Tibor**, a Ceva–Phylaxia Diagnosztikai Szolgáltató Laboratóriumában biztosított.

Szinte egy időben a jelenleg, Nébih Állategészségügyi Dignosztikai Igazgatóság laboratóriumában **Dr. Molnár Tamás** is ugyanezen elváltozásokat tárta fel.

Akkor ebből az anyagból Süveges tanár úrral egy cikket is közöltünk a Magyar Állatorvosok Lapjában. Ebben a cikkben leírásra került a következő: „Virologiai vizsgálatra, sajnálatos módon, nem került sor.” Történt mindez 2011 decemberében. Ez már a múlt...

A téma aktualitását azon felül, hogy a megbetegedés tünetekben szezonálisan meg–meg jelenik, az adja, hogy **Dr. Bíró Hunor** közreműködésével lehetőség nyílt arra is, hogy a virológiai vizsgálatok is elvégeztessenek. Erre a célra három olyan koca féceszt vizsgálták, amelyek malacai közül megbetegedéseket észleltek, illetve ezen kocák almaiból származó egy-egy malac féceszt is. **„A három koca és a három malac közül mindhárom koca és az egyik malac porcine tecshovirus pozitív RT-PCR módszerrel. E mellett azonban más picornavírusok egyidejű jelenléte is igazolható a fécesz mintákban, molekuláris módszerekkel.”** A vizsgálatokat **Dr. Reuter Gábor** és **Dr. Boros Ákos** végezte Pécssett*

Itt kell említést tegyek arról, hogy azóta is előfordulnak a malacok közt hirtelen, tünetek nélküli elhullások. Az enyhébb tüneteket mutató malacok gyógyulási hajlandósága jó, az időben észrevett bénult malacok, kiszáradásának megakadályozására folyadékpótlást végzünk per rectum, ami tapasztalatom szerint komoly mértékben hozzájárul a gyógyulás esélyeinek növelésére. Ez a jelen...

A fent leírtakban a szakmai jellegű kiemeléseken túl, a neveket is vastag betűkkel szedtem. Ezzel egy részt, köszönetemet szeretném kinyilvánítani mindazoknak, akik segítségükkel hozzájárultak a cikkhez, a prezentációhoz, nem utolsósorban a sikeres munkavégzéshez. Másrészt pedig ki szeretném emelni, hogy az állatorvoslás, igazi csapat munka. Ez igaz a múlt, a jelenre, és kívánom mindenkinek hozzá, egészséget, erőt, kitartást a jövőben is!

* Baranya Megyei Kormányhivatal, Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve, Regionális Virologiai Laboratórium, Gastroenterális Vírusok Nemzeti Referencia Laboratóriuma

Egerszalók, XXII. Köves Napok, 2013. május 9-10.